

## ČASTI OCA SVOGA

Sveta obitelj, B

Knjiga Sirahova u današnjem prvom čitanju svečano proglašava uzvišenost i potrebu štovanja vlastitih roditelja. Poziv je upućen na poseban način odrasloj djeci koja se trebaju skrbiti za onemoćale roditelje. Štovanje koje djeca trebaju iskazivati roditeljima stavlja se uz bok onog štovanja koje čovjek treba iskazivati Bogu. Može nas pomalo i iznenaditi određena upornost Božje riječi i biblijske tradicije: „*Tko štuje oca, okajava grijeha svoje, i tko časti majku svoju, sabire blago*“ (3,3). Kasno židovstvo osobito naglašava upravo četvrtu zapovijed: „*Poštuj oca svoga i majku svoju, da imadneš dug život na zemlji koju ti da Jahve, Bog tvoj*“ (Izl 20,12). Tako Tobit svjetuje svoga sina: „*Poštuj svoju majku, ne ostavljaj je za svega svog života, čini sve što će joj biti mило, i nemoj je žalostiti. Sjeti se, sine, da se ona suočila s mnogim opasnostima dok si joj bio u krilu.*“ (Tob 4,3-4). Knjiga Sirahova nabraja kako se sve može postići oprostjenjem grijeha: hramskim žrtvama i milostinjom (3,30), opraštanjem bližnjemu (28,2), postom (34,26), izbjegavanjem zla (35,3), ali i štovanjem roditelja: „*Tko časti majku svoju, sabire blago.*“ Za Židove je bio strašan grijeh pokazivanje nepoštovanje prema roditeljima. Određuje se da se ima smrću kazniti onaj tko prokune oca ili majku (Lev 20,9) ili tko je neposlušan svojim roditeljima (Pnz 21,8). Iako je manje vjerojatno da su se ove odredbe češće primjenjivale one ipak ukazuju na važnost koja se davala štovanju roditelja. U pozitivnom smislu Ef 6,2 naglašava: „*Poštuj oca svoga i majku - to je prva zapovijed s obećanjem: da ti dobro bude i da dugo živiš na zemlji.*“

Ovdje se štovanje oca i majke izjednačuje sa štovanjem Boga. Može li se to doista usporediti? Ne kaže li Isus na drugom mjestu *Gospodinu Bogu svom se klanjaj i njemu jedinom služi?*

Čovjek je slika Božja, a po vazmenom otajstvu Kristove smrti, uskrsnuća i proslave zaodjenuti smo njegovim božanstvom, postali smo dionicima njegove božanske naravi. Veliko je kršćaninovo dostojanstvo. Štujući čovjeka, kao vrhunac Božjeg stvaranja, poštujemo i Stvoritelja. Zato Isus jednostavno veli: *Što god ste učinili najmanjemu od moje braće, meni ste učinili.* Naravno da se ta zapovijed u skladu s četvrtom Božjom zapovijedi na posve osobit način odnosi upravo na roditelje. Tu međutim valja uočiti kako nam Božja zapovijed veli da trebamo poštovati roditelje. Međutim, poštovati ne mora uvijek biti isto što i slušati. Djeca trebaju poštovati svoje roditelje, ali i biti vjerni Božjem pozivu koji nose u sebi. Tako se i dvanaestogodišnji Isus pokazao „neposlušnim“ kad je zaostao u hramu.

Ali valja naglasiti i ono drugo. Važno je njegovati osjećaj za poštovanje prema svakom čovjeku. Kao prvo (a zašto ne?) da ponovno otkrijemo važnost obične pristojnosti, koja se očituje u svagđajem bon-tonu. Tako je lijepo njegovati pozdrav, obraćanje s poštovanjem, spremnost na obične svakodnevne usluge. Svugdje. Na ulici, u uredu, dok čekamo u redu, dok se vozimo javnim prijevozom. Osmjeh, lijepa gesta, sitna usluga tako malo stoje, a tako puno radosti rađaju. Dobro je da štujuemo jedni druge. Jer i Bog štuje nas. Ta darovao nam je svojeg Sina i učinio svojim ukućanima.

Zvonko Pažin